

Təsisçi: Azərbaycan
Tibb Universiteti

Təbib

Qəzet 1933 -cü ildən çıxır. <http://www.amu.edu.az> № 18 (1658) 31 oktyabr 2017 - ci il Qiyməti 50 qəpik

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun açılış mərasimi keçirilib

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva mərasimdə iştirak ediblər

Oktyabrın 30-da Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun açılış münasibətilə Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanında təntənəli mərasim keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva, Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan və xanımı Əminə Ərdoğan, Qazaxıstan Respublikasının Baş naziri Bakıtjan Saqintayev, Gürcüstanın Baş naziri Giorgi Kvirikaşvili, Özbəkistan Respublikasının Baş naziri Abdulla Aripov, həmçinin Tacikistan və Türkmənistan respublikalarından nümayəndə heyətləri mərasimdə iştirak ediblər.

Prezident İlham Əliyev açılış mərasimində çıxış etdi.

Sonra Gürcüstanın Baş naziri Giorgi Kvirikaşvili, Qazaxıstanın Baş naziri Bakıtjan Saqintayev, Özbəkistanın Baş naziri Abdulla Aripov çıxış etdilər.

Türkiyənin Baş naziri Binəli Yıldırımın təbrik məktubu oxundu.

Daha sonra Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan çıxış etdi.

Çıxışlardan sonra Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun tikintisi ilə bağlı vide-ocharx nümayiş olundu.

Sonra dövlət və hökumət başçıları Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinin çivlərini vurdular və yoldəyişən qurğunu işə saldılar.

Bununla da Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti ilə hərəkət edən ilk yük qatarı yola salındı.

Dövlət və hökumət başçıları memorial daşın üzərindən örtüyü götürdülər və birgə foto çəkdirdilər.

Sonda dövlət və hökumət başçıları qatarla açılış mərasiminin keçirildiyi Ələt limanından Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti ilə Ələt dəmir yolu stansiyasına yola düşdülər.

BU SAYIMIZDA

“Aprel döyüşləri müasir Azərbaycan gəncliyi üçün bir vətənpərvərlik örnəyidir” 2

Rezidentlərin yekun attestasiyasının təşkilinə dair komissiya üzvləri ilə görüş olub 3

Azərbaycan Tibb Universiteti beynəlxalq Eduroam şəbəkəsinə qoşulub 4

Tədris Terapevtik Klinikasında I kurs rezidentləri ilə görüş olub 2

MÜSTƏQİLLİK GÜNÜ MÜNASİBƏTİ İLƏ İCTİMAİ FƏNLƏR KAFEDRASINDA TEC- in KONFRANSI 3

Türkiyənin Acıbadem Xəstəxanalar Qrupunun nümayəndələri mühazirə oxuyublar 4

“Süd Vəzi Xərçəngi ilə Mübarizə Ayı”na həsr olunmuş tədbir keçirilib 5

ATU-nun cərrahı Taryel Ömərov Bariatrik-Metabolik cərrahiyyə üzrə beynəlxalq ekspert seçilib 4

Əmək gigiyenası və uşaq-yeniyyət mələr gigiyenası kafedrasında rusiyalı mütəxəssislərlə birgə araşdırma aparılır 2

Tələbəmizin təşkilatçılığı ilə Multidissiplinar Elmi Forum 4

Böyük Elmi Şuranın növbəti yığıncağı keçiriləcək

Bu gün ATU-nun inzibati binasının akt zalında Böyük Elmi Şuranın növbəti iclası keçiriləcəkdir. İclasda “Azərbaycan Tibb Universitetinin II müalicə-profilaktika fakültəsində tədrisin vəziyyəti və gənc mütəxəssislərin hazırlanmasının yaxşılaşdırılması” barədə fakültənin dekanı, dosent İsrail Məhərrəmbəylinin məruzəsi dinlənəcəkdir. Bundan başqa gündəlikdə duran müxtəlif məsələlər müzakirə olunacaq və müsabiqə məsələləri öz həllini tapacaqdır.

Böyük Elmi Şuranın gedişatı barədə qəzetimizin gələn sayında daha ətraflı məlumat veriləcək.

“Aprel döyüşləri müasir Azərbaycan gəncliyi üçün bir vətənpərvərlik örnəyidir”

Oktyabrın 20-də Azərbaycan Tibb Universitetində Qarabağ uğrunda döyüşlərdə, həmçinin aprel döyüşlərində iştirak edən qazilərlə görüş keçirildi. “Torpaq uğrunda ölənlərsə, Vətəndir!” adı altında keçirilən tədbirdə ATU-nun professor-müəllim heyəti və tələbələr iştirak ediblər.

Tacir Şahmaroğlunun “Bayatı Şiraz”ı ifası ilə başlayan tədbirdə ordumuzun gücünü, qüdrətini əks etdirən video-rolik nümayiş etdirildi. Respublikanın əməkdar artisti, bədii qiraət ustası Ağalar Bayramovun aparıcısı olduğu bu tədbir iştirakçıların yüksək əhval-ruhiyyəyə köklənməsinə səbəb oldu.

O, tədbirin təşkilinə görə universitetin rektoru, professor Gəray Gəraybəyliyə və universitetin Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri Cahangir Qasımova təşəkkürünü bildirdi.

Vətən Müharibəsi Əlilləri İctimai Birliyinin sədri Firudin Məmmədov çıxışında Qarabağda şahidi olduğu döyüş səhnələrindən və həkimlərimizin göstərdikləri fədakarlıqlardan, o cümlədən Milli Qəhrəman Muxtar Qasımovun bir həkim kimi göstərdiyi qəhrəmanlıqlardan epizodlar söylədi. ATU-nun hərbi tibb fakültəsinin tələbələrinə M.Qasımov və digər qəhrəmanlardan nümunə götürməyi

tövsiyə etdi. Aprel döyüşlərindən söz açan F.Məmmədov bu döyüşün tarixi əhəmiyyətindən danışdı.

Qarabağ Qazilər Birliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Rey Kərimoğlu çıxışında Azərbaycan Milli Ordusunun ilk əsgərlərindən biri kimi döyüşdüyü kəşfiyyat batalyonunun apardığı əməliyyatlardan, özünün iştirak etdiyi bir sıra döyüşlərdən epizodları xatırladı. Həkim və şəfəq bacılarının özlərini odun, alovun içinə ataraq yaralıların həyatını necə xilas etdikləri ilə bağlı xatirələrini bölüşdü.

Aprel döyüşünün iştirakçısı Eşqin Hüseynov isə həm peşəkarlıq, həm də vətənpərvərlik ruhu baxımından aprel döyüşlərinin Azərbaycan xalqının qəhrəmanlıq səhifəsi olduğunu qeyd etdi: “Bu döyüşlər ordumuzun peşəkar olduğunu sübut etdi. Ordumuz əlverişsiz mövqelərdən əks-hücum əməliyyatı apararaq

strateji mövqelərə sahib oldu.”

Hərbi vətənpərvərlik ruhunda mahnılar oxuyan Şəmistan Əlizamanlının rəngarəng ifaları da tədbir iştirakçıları tərəfindən alqışla qarşılandı. O, aprel döyüşləri zamanı sərhəd bölgəsinə ezam olduğunu, orada döyüşçülərin qələbə əhval-ruhiyyəsinin, işğal

olunmuş torpaqların azad edilməsi üçün Ali Baş Komandanın əmrini gözlədiklərinin şahidi olduğunu bildirdi: “Ordumuz torpaqlarımızı qısa zamanda azad etməyə qadirdir. Mən bunu tam əminliklə deyirəm. Ali Baş Komandanın bir əmri kifayətdir ki, əsgərlərimiz torpaqlarımızı azad etsin. Amma bəzi dövlətlərin ikili standartlarla apardığı siyasətə görə, bu arzularımızın gerçəkləşməsi ləngiyir.” –deyən Ş.Əlizamanlı tezliklə qələbənin əldə olunacağına əminliyini bildirdi.

Çıxışlar zamanı Azərbaycan xalqı və dövlətinin heç zaman işğalla barışmayacağı, öz ərazi bütövlüyünü nəyin bahasına olursa-olsun bərpa edəcəyi də qeyd olundu. Bunun isə Vətən uğrunda həm ölməyə, həm də öldürməyə hazır olan qəhrəmanlarımız vasitəsi ilə reallaşdırılacağı vurğulandı.

Tədbirdə ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli çıxış edərək aprel döyüşlərini Azərbaycan xalqının mübarizliyinin, Milli Ordunun gücünün, qüdrətinin təntənəsi kimi qiymətləndirdi. Rektor Dağlıq Qarabağın azadlığı uğrunda aparılan döyüşlərdə əsgərlərimizin böyük qəhrəmanlıq və şücaət nümayiş etdirdiyini bildirdi. Onun sözlərinə görə, aprel döyüşləri müasir Azərbaycan gəncliyi üçün bir vətənpərvərlik örnəyi oldu: “Aprel döyüşləri bizim şanlı hərbi qələbəmizdir, dövlətimizin, xalqımızın, ordumuzun gücünü göstərən qələbədir”, – deyən rektor G.Gəraybəyli tezliklə işğal altında olan torpaqlarımızın hamısının azad olunacağından əmin olduğunu vurğuladı.

Universitetin Hərbi-tibb və ictimai səhiyyə fakültəsinin tələbələrinin və “Şəfa” xalq çalğı alətləri ansamblının ifasında vətənpərvər rəhli mahnılar və şeirlər də ifa olundu.

Sonda rektor Qarabağ qazilərinə universitetin hədiyyəsini təqdim etdi! Tədbirin ab-havasından da hiss olunurdu ki, bu cür görüşlərin vaxtaşırı təşkili olduqca vacib və əhəmiyyətlidir.

Görüşdə şeirləri səsləndirilən şair Ramiz Qusarçaylı da iştirak edirdi.

Qəbil ABDULLAYEV

Oktyabrın 25-də ATU-nun əmək gigiyenası və uşaq-yeniyyətmələr gigiyenası kafedrasında Rusiyanın Uşaq-Yeniyyətmələrin Sağlamlığı və Gigiyenası Elmi Tədqiqat İnstitutunun nümayəndələri ilə görüş olub.

Görüşdə kafedranın müdiri, dosent Şəhla Balayeva qonaqlara universitetdəki təhsil sistemi haqqında ətraflı məlumat verib, burada yüksək səviyyəli təhsil və tədris üçün hər cür şəraitin yaradıldığını bildirdi.

Onun sözlərinə görə, universitet ilə Rusiya Federasiyasının Uşaq-Yeniyyətmələrin Sağlamlığı və Gigiyenası Elmi Tədqiqat İnstitutu arasında əməkdaşlığa dair müqavilə var. Həmin razılaşmaya əsasən, kafedra ETİ ilə birlikdə elmi-tədqiqat işi aparır. Bu araşdırma-“Məktəblərdə tədris şəraitinin qiymətləndirilməsi və uşaqların sağlamlığının təmin edilməsi” mövzusunda əhatə edir. Görüş zamanı ATU-nun əmək gigiyenası və uşaq-yeniyyətmələr gigiyenası kafedrası tərəfindən bu elmi işin aparılması istiqamətində görülən işlər haqqında qonaqlara məlumat verilib.

Şəhla Balayeva bildirdi ki, ilk dəfə olaraq məktəb şagirdləri üçün bu mövzuda özünüqiymətləndirmə vərəqləri hazırlanıb: “10 məktəbdə bu qiymətləndirmə aparıldı. Bunlardan 9-u Bakıda, 1-i isə Sumqayıtda yerləşən məktəb idi. Bu araşdırmanın ilk mərhələsi idi.

Əmək gigiyenası və uşaq-yeniyyətmələr gigiyenası kafedrasında rusiyalı mütəxəssislərlə birgə araşdırma aparılır

İkinci mərhələdə birbaşa uşaqlar arasında sorğu keçirildi. Sorğuda 5-ci, 9-cu və 11-ci sinif şagirdləri iştirak ediblər. Onlar öz sağlamlıqlarını, həyat keyfiyyətlərini necə dəyərləndirdikləri və s. kimi sualları cavablandırdılar. Sorğunun nəticələri Moskvada yerləşən institutda təhlil edildikdən sonra dəyərləndirmə bizə göndəriləcək. Sonradan yekun qiymətləndirməni Səhiyyə və Təhsil Nazirliklərinə təqdim edəcəyik. Uşaqların sağlamlığına təsir göstərən bütün problemlər haqqında məlumat verəcəyik.”

Rusiyanın Uşaq-Yeniyyətmələrin Sağlamlığı və Gigiyenası Elmi Tədqiqat İnstitutunun yeni texnologiyalar laboratoriyasının müdiri, professor Pyotr İvanoviç Xramtsov tədqiqatın gedişi ilə tanış olduğunu və məmnun qaldığını bildirdi: “Burada aparılan işlərlə, kafedranın

fəaliyyəti ilə tanış olduq. Bu, beynəlxalq bir layihə çərçivəsində aparılan tədqiqatdır. Bu layihədə bir çox ölkələr iştirak edir. Əsas məqsədimiz-məktəblərdə təhsil alanlar üçün yaradılan şəraiti öyrəniş buna əsasən addım atmaqdır. Biz də bu istiqamətdə institutumuzun gördüyü işləri təqdim etdik, qarşılıqlı müzakirələr apardıq. Ümid edirəm ki, sıx əlaqələrimiz sayəsində çox şeyə nail olacağıq”.

Görüşdə Rusiyanın Uşaq-Yeniyyətmələrin Sağlamlığı və Gigiyenası Elmi Tədqiqat İnstitutunun nümayəndə heyətinin üzvləri-təlim-tərbiyə gigiyenası laboratoriyasının baş elmi işçisi, t.e.d. Marina Albertovna Polenova və həmin laboratoriyanın aparıcı elmi işçisi, t.ü.f.d. Yevgeniya Dmitriyevna Laponova və əmək gigiyenası və uşaq-yeniyyətmələr gigiyenası kafedrasının əməkdaşları iştirak edirdilər.

Tədris Terapevtik Klinikasında I kurs rezidentləri ilə görüş olub

Oktyabrın 21-də Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasında I kurs rezidentləri ilə görüş keçirilib.

Görüşdə klinikanın direktoru, professor Hüseyn Qabulov çıxış edərək, onlara təbriklərini çatdırıb və uğurlar arzulayıb.

Klinika haqqında rezidentlərə məlumat verən direktor, bu tıbb ocağının çox profilli olduğunu və klinikanın müasir standartlara tam cavab verdiyini bildirdi: “Klinikada sizlərin həm nəzəri, həm də praktiki vərdişlərinizi yiyələnməyiniz üçün hər cür şərait yaradılıb. Elmi biliklərin mənimsənilməsində daim fəallıq göstərən rezidentlərə gələcəkdə klinikada çalışmaları üçün köməklik də ediləcək və onlar hətta universitet rəhbərliyi tərəfindən xarici ölkələrə konfranslara da göndəriləcək”.

Daha sonra çıxış edən rezidentu-

ra şöbəsinin müdir müavini Nigar Sədiyeva bildirdi ki, belə bir çətin yolu keçib Azərbaycan Tibb Universitetinin klinik bazasından istifadə

etməyin özü böyük bir uğurdur: “Rezidentura təhsilində bu ildən etibarən həm proqramlarda, həm də imtahanlarda dəyişikliklər edildi. Bildiyiniz kimi, bu il respublikada ilk dəfə olaraq 41 klinik bazanın rezidentləri Azərbaycan Tibb Universitetində imtahan verdi. Bu da bir uğur idi. Hazırda həm ATU-da, həm də Səhiyyə Nazirliyində rezidentura təhsili ilə əlaqədar yeni islahatlar

aparılır. İnanırıq ki, rezidentura təhsili, xüsusilə, elmi-tədqiqat işləri ilə əlaqədar çox mühüm işlər görülməkdir”.

Sonda çıxış edən dosent Adil Nuriyev rezidentlərə uğurlar arzulayıb və onlara seçdikləri ixtisaslarını yüksək səviyyədə mənimsəmələrini tövsiyə edib.

ATU-nun mətbuat xidməti

Rezidentlərin yekun attestasiyasının təşkilinə dair komissiya üzvləri ilə görüş olub

Azərbaycan Tibb Universitetində rezidentlərin yekun attestasiya öncəsi komissiya üzvləri ilə görüş keçirilib.

Görüşdə ATU-nun tədris və müalicə işləri üzrə prorektor, professor Sabir Əliyev çıxış edərək iştirakçıları Səhiyyə naziri cənab O.Şirəliyevin yekun attestasiyanın keçirilməsi üçün müvafiq əmri ilə tanış edib. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 21 noyabr 2013-cü il 330 №-li qərarı ilə təsdiq edilmiş "Rezidentura təhsilinin məzmunu və təşkili Qaydaları"nın 4.7 bəndinə uyğun olaraq verilən əmrə əsasən, yekun attestasiyanın keçirilməsi üçün 122 nəfərdən ibarət komissiya yaradılıb. S.Əliyev xatırladı ki, ATU-

keçməlidir.

R.Məmmədovun sözlərinə görə, ötən il olduğu kimi, bu il də yekun attestasiyada iştirak edəcək rezidentlərin sayının çox olması Virtual Test Mərkəzindən də öz işinə daha məsuliyyətlə yanaşma tələb edir: "Yekun attestasiyanın keçirilməsi üçün nəzarətçilər daha da diqqətli olmalı, bütün rezidentlər şəxsiyyət vəsiqələrini təqdim edərək imtahana buraxılmalıdır".

Daha sonra Səhiyyə Nazirliyinin nümayəndəsi Təranə Əhmədova çıxış edərək, bu il yekun attestasiyada iştirak edəcək rezidentlərin və həkim-mütəxəssis hazırlayan ixtisasların sayının maksimal həddə çatdığını qeyd edib: «Bunları nəzərə alaraq Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən təqdim olunan komissiya üzvlərinin sayı da artırılaraq 126 nəfərə çatdırılıb. Halbuki, ötən il komissiya üzvləri 86 nəfər idi. Bu baxımdan, yekun attestasiyanın müntəzəkli və obyektiv keçirilməsi üçün komissiya üzvlərinin hər biri daha da məsuliyyətli olmalı, hər bir rezidentin cavabları komissiyon şəkildə qiymətləndirilməlidir. Attestasiyanın test mərhələsindən narazı qalan rezident olarsa, ATU üzrə fəaliyyət göstərən Apelyasiya komissiyası tərəfindən obyektiv qiymətləndirilməlidir. Attestasiyanın təşkili və keçirilməsində Rezidentura şöbəsinin və Virtual Test Mərkəzinin də üzərinə böyük məsuliyyət düşür».

İclasda qeyd olunub ki, attestasiyanın II mərhələsinin təşkilində ATU-nun klinika rəhbərləri də yaxından iştirak etməlidir. Çünki həmin günlər II mərhələ imtahanlarını vermək üçün klinikalara eyni vaxtda 150-160 rezident daxil olacaq. Odur ki, kafedra müdirləri ilə birlikdə klinika rəhbərləri də rezidentlərin imtahan otaqlarına daxil olmasını təmin etməli, müvafiq ixtisaslar üzrə attestasiyaların keçirilməsi üçün auditoriyaların təşkili, lazımı əyani vəsaitlərlə təminatına kömək göstərməlidirlər.

da 2011-ci ildən etibarən tədrisdə rezidentura pilləsinə keçid təmin olunub: "2011-ci ildən rezidenturaya qəbul başlanıb və 2013-cü ildə təhsil müddəti 2 il olan ixtisaslar üzrə ilk dəfə olaraq yekun attestasiyası keçirilib". ATU-nun rezidentura şöbəsinin müdiri, professor Rizvan Məmmədov görüş iştirakçılarına keçiriləcək imtahan şərtləri haqqında ümumi məlumat verib: "Cənab nazirin əmrinə görə, yekun attestasiyanın I mərhələsi 25 oktyabr 2017-ci il tarixində ATU-nun Virtual Test Mərkəzində, II mərhələsi isə 27 və 30 oktyabr 2017-ci il tarixlərində müvafiq ixtisaslar üzrə cərrahi, terapevtik, stomatoloji və onkoloji klinikalarımızda və tədris binalarında keçiriləcək".

Professor R.Məmmədov qeyd edib ki, bu il Bakı şəhərində olan 41 bazadan ümumilikdə 425 nəfər yekun attestasiyasına buraxılmışdır ki, onlardan da 141 nəfəri ATU-nun məzunlarıdır. Bundan başqa, keçən il attestasiyaya buraxılmayan 28 nəfər və attestasiyanın I mərhələsindən keçə bilməyən 13 nəfər, habelə attestasiyaya gəlməyən 7 nəfər də (cəmi 48 nəfər) bu il yekun attestasiyada iştirak etməlidirlər. Bu il ümumilikdə rezidenturaya aid 40 ixtisasın hamısından 473 nəfər yekun attestasiyadan

MÜSTƏQİLLİK GÜNÜ MÜNASİBƏTİ İLƏ İCTİMAİ FƏNLƏR KAFEDRASINDA TEC-in KONFRANSI

Oktyabrın 17-də ictimai fənlər kafedrasında Azərbaycan Respublikasının 1991-ci ilin 18 oktyabrında bərpa olunan dövlət müstəqilliyinin 26-cı ildönümü ilə əlaqədar Tələbə Elmi Cəmiyyətinin konfransı keçirilib.

Onların çıxışları konfrans iştirakçıları tərəfindən rəğbətlə qarşılanıb. Tələbə Elmi işlərinin demək olar ki, əksəriyyəti dövlət müstəqilliyinin əvəzolunmaz nemət olmasına və onun əbədiyyətinə həsr olunmuşdu. Həmçinin elmi işlərdə Azərbaycan Respublikası-

İctimai fənlər kafedrasının müdiri, professor Qoşqar Əliyev giriş çıxışında müstəqilliyimizin əldə olunmasının çətinliyindən, Azərbaycan xalqının milli dövlətçilik tarixindən söhbət açdı. O dövrdə siyasi-gərginliyə baxmayaraq milli bayrağımızın Naxçıvanda ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən rəsmən qaldırılmasından danışan natiq, bu müstəqilliyin böyük əhəmiyyətini qeyd edib.

Sonra TEC-in kafedra üzrə rəhbəri, baş müəllim Aida Təhməzova sözü tələbələrə verib. Konfransda ümumilikdə 10-dan çox tələbə çıxış edib.

nin tərəqqisi, Beynəlxalq mövqeyinin möhkəmlənməsində Ümummilli lider Heydər Əliyevin əvəzsiz xidmətlərinə xüsusi yer ayrılırdı. Bu siyasi kursun bu gün də Prezident İlham Əliyevin uğurla davam etdirməsi çıxışlarda öz əksini tapdı.

Sonda TEC müstəqillik gününə həsr olunmuş konfransında çıxış edən tələbələrə və konfrans iştirakçılarına münsiflər heyəti tərəfindən təşəkkür edilərək tədbirə yekun vurulub.

Elbrus SADIQOV,
İctimai fənlər kafedrasının dosenti

Mülki Müdafiə qüvvələrinin toplanış məşqi keçirilib

Oktyabrın 20-də Azərbaycan Tibb Universitetində Mülki Müdafiə qüvvələrinin xəbərdarlıq və toplanış məşqi keçirilib. Tədbir 2017-ci tədris ili üçün mülki müdafiə tədbirləri planına əsasən təşkil olunub. Məşqin keçirilməsində məqsəd xəbərdarlıq sisteminin vəziyyətinin yoxlanılması və MM qüvvələrinin şəxsi heyətinə xəbərdarlıq və toplanış üzrə vərdişlərin aşılanması ibarət olub.

barədə göstərişi ilə başlanılıb. Yarım saat sonra qüvvələrin şəxsi heyəti 3 saylı tədris binasının arxasında toplanıb. MM qüvvələrinin 103 nəfərindən 68 nəfəri toplanış yerinə gəlib. MM qüvvələrinin şəxsi heyətlə kompleksləşdirilməsi, tabel əmlakı ilə təchizatı və qoyulmuş tapşırıqlar üzrə nəzəri bilikləri yoxlanılıb. Məlum olub ki, tabel əmlakı ilə təchizat qənaətbəxş deyildir.

ATU-nun Mülki Müdafiə Qərargahının rəisi Firdovsi Məmmədovun verdiyi məlumata görə, məşq hazırlıq mərhələsində məşqin təşkili və keçirilməsi haqqında obyekt rəhbərinin əmri verilib, məşqin keçirilmə planı tərtib olunub, MM qüvvələrinin şəxsi heyətinin xəbərdarlıq sxemi dəqiqləşdirilib, rabitə vasitələrinin vəziyyətinə baxış olub və məşqin keçirilməsi ilə bağlı digər təşkilati tədbirlər görüldü. Məşq iştirakçıları ilə metodiki toplantı keçirilib.

Məşq 20 oktyabr 2017-ci il saat 15:00-da məşq rəhbərinin MM qüvvələrinin toplanması

Saat 16:30-da yanğın hadisəsi imitasiya edilib və yanğınsöndürən cihazdan istifadə qaydası MM qüvvələrinin şəxsi heyətinə bir daha göstərilib. Məşq rəhbərinin 20 oktyabr 2017-ci il saat 17:00-da xəbərdarlıq və toplanış məşqinin başa çatması barəsində göstərişindən sonra məşqin nəticələri təhlil olunub. Aşkar olunmuş nöqsanların aradan qaldırılması barədə müvafiq göstərişlər verilib. F.Məmmədov qeyd edir ki, məşq zamanı qarşıya qoyulmuş məqsədə əsasən nail olunub.

ATU-nun mətbuat xidməti
Fotolar Cənnətali Çingizindir

10 yaşlı uşağın ayağındakı damarı çıxarıb qoluna köçürdülər

Tədris Cərrahiyyə Klinikasının ortopediya və travmatologiya şöbəsində bu sahədə hər növ müxtəlif əməliyyatlar, o cümlədən endoprotez, skaliöz, replantasyon əməliyyatları icra olunur.

Şöbənin müdiri, həmçinin kafedranın assistenti, t.ü.f.d. Cəfər Nəsirli deyir ki, bu yaxınlarda 10 yaşlı uşaq üzərində nadir bir əməliyyat uğurla icra olunub: "Uşaq yıxılıbmış və bizzat sol qolunda bazu sümüyünün suprakondilə fəsadlı sınığı ilə müraciət etdilər. Müayinə zamanı artıq periferik nəbzlərin alınmadığını gördükdə xəstəni təcili əməliyyata apardıq. Əməliyyat 6 saat davam etdi. Sınıq bərpa olundu. Xəstədə bazu arteriyasının esikiasiyası, trombozu, periferik qan dövranı pozğunluğu var idi. Ona görə də xəstədə fəsadlanmış damar tam götürüldü. Onun əvəzinə sağ aşağı ətrafdan vena alınaraq, sol yuxarı bazu sümüyünə köçürüldü".

Əməliyyatda iştirak edən Tədris Cərrahiyyə Klinikasının ürək-damar cərrahiyyəsi şöbəsinin müdiri Mirəli Məcidov da əməliyyatın yüksək səviyyədə keçdiyini deyir: "Əməliyyat zamanı aydın olub ki, travmaya görə bazu arteriyasının təxminən 4-5 sm-lik seqmentində disseksiya və ona bağlı olaraq, damar trombozu aşkarlanıb. Bunun nəticəsi

olaraq, sol yuxarı ətrafdakı işemiyə əlamətləri görülmüşdür. Xəstə tərəfimizdən intraoperativ olaraq dəyərləndirildi. Bazu arteriyasında lokal disseksiyanın olduğu aşkarlandı və xəstəyə safen vein grefti ilə bazu arteriyasının interpozisiyası əməliyyatı uğurla icra edildi". M.Məcidovun sözlərinə görə, əməliyyatdan sonra hər iki distal nəbzlər pozitiv olaraq qiymətləndirildi.

Qeyd edək ki, ATU-nun həkimlərinin vaxtında və uğurlu müdaxiləsi nəticəsində hazırda xəstənin sol qolunda nəbzi normal vurur. Xəstə normal qidalanıb.

ATU-nun cərrahı Taryel Öməröv Bariatrik-Metabolik cərrahiyyə üzrə beynəlxalq ekspert seçilib

Azərbaycan Tibb Universitetinin I cərrahi xəstəliklər kafedrasının əməkdaşı, Bariatrik və Metabolik Cərrahlar Assosiasiyasının sədri, t.ü.f.d. Taryel Öməröv 12-15 oktyabr 2017-ci il tarixlərində Antalya'da keçirilən "5th National and 3rd Mediterranean Congress for the Surgery of Obesity and Metabolic Disorders" konqresində iştirak edib.

Qeyd edək ki, bu tədbirdə bariatrik cərrahlarla yanaşı, dərmanın digər profilli həkimləri də iştirak ediblər. Endokrinoloq Gülay Məmmədova və pediatri Səbinə Nurəliyeva öz çıxışlarında son illər adıçəkilən sahələrdə Azərbaycanda əldə olunan nailiyyətlər haqda məlumat veriblər. ATU II cərrahi xəstəliklər kafedrasının əməkdaşı

Konqresdə açılış nitqi ilə çıxış edən dərnek sədri T.Öməröv təşkilatçılara belə bir möhtəşəm tədbirin təşkili üçün təşəkkürünü bildirib. O, həmçinin TOSS sədri, professor Mustafa Taşkıni Türkiyədə bariatrik cərrahiyyə sahəsində fəaliyyətinin 30 illiyi və özünün 66 yaşının tamam olması münasibətilə təbrik edib. T.Öməröv ATU kollektivi və dərnek adından ona Azərbaycanın milli simvollarından biri sayılan xalça hədiyyə edib. Bundan əlavə, Taryel Öməröv konqresin elmi-praktiki hissəsində respublikamızda aparılan əməliyyatlar və təkrar mədəkiçiltmə əməliyyatı barədə çıxış edib.

Elçin Abdinov, həmçinin III cərrahi xəstəliklər kafedrasının əməkdaşı Aslan Abdullayev konqresdə müzakirə olunan mövzular ətrafında fikirlərini bildiriblər.

Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvləri dünyanın bir çox övlətlərindən gəlmiş professorlarla təcrübə mübadiləsində aktiv iştirak ediblər.

Tədbirdə Taryel Öməröv Bariatrik-Metabolik cərrahiyyə üzrə beynəlxalq ekspert seçildiyindən, Assosiasiya rəhbəri bundan sonrakı toplantılarda Azərbaycanın Bariatrik-Metabolik cərrahiyyəsini təmsil edəcək.

Azərbaycan Tibb Universiteti beynəlxalq Eduroam şəbəkəsinə qoşulub

"Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" İnkişaf Konsepsiyası və Azərbaycan Respublikasında informasiya cəmiyyətinin inkişafına dair 2014-2020-ci illər üçün Milli Strategiyada ölkəmizdə elm və təhsilin informasiya təminatının gücləndirilməsi, infrastrukturunun müasirləşdirilməsi, bu sahələrdə informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının səmərəli tətbiqi kimi mühüm vəzifələr müəyyən edilmişdir.

həyata keçirilməkdədir.

Bu yaxınlarda ali təhsil müəssisələri arasında ilk dəfə olaraq Azərbaycan Tibb Universitetinin şəbəkə infrastrukturunun AzScienceNet elm-kompüter şəbəkəsi vasitəsilə beynəlxalq Eduroam şəbəkəsinə qoşulması təmin olunmuşdur. Bunun nəticəsində universitetin əməkdaşlarına Avropa Elm və Təhsil Şəbəkələri Assosiasiyasının (Gigabit European Advanced Network Technology, GEANT) Eduroam xidmətindən istifadə imkanı yaradılmışdır. Hazırda Tibb Universitetinin professor-müəllim heyəti və tələbələr Avropanın müxtəlif universitetlərinə və elm mərkəzlərinə ezamiyyətləri zamanı bu xidmətdən istifadə edirlər.

Qeyd edək ki, Eduroam alim, tədqiqatçı, müəllim və tələbələrin internetə təhlükəsiz və sərbəst çıxışını təmin edən beynəlxalq routing xidmətidir. Bu xidmətə qoşulan istifadəçilər ölkə daxilində və xaricdə minlərlə elm və təhsil qurumunun ərazisində olarkən internetə simsiz şəbəkə üzərindən asan, ödənişsiz və təhlükəsiz çıxış imkanı əldə edir.

Bu sahədə həyata keçirilən islahatlara dəstək məqsədilə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının elmi müəssisələri ilə yanaşı, respublikanın ali təhsil müəssisələrinin də elm və təhsil sahələrinin inteqrasiyasında böyük imkanlara malik olan, ölkədə elektron elminin texnoloji platformasını təşkil edən AzScienceNet şəbəkəsi və Data Mərkəzin xidmətlərindən istifadəsi üçün genişmiqyaslı tədbirlər

Tələbəmizin təşkilatçılığı ilə Multidissiplinar Elmi Forum

Azərbaycan Tibb Universitetinin II müalicə-profilaktika fakültəsinin III kurs tələbəsi Fidan Bəylərovanın təşkilatçılığı və təşəbbüsü ilə Pullman Badamdar Oteldə "Multidissiplinar Elmi Forum 2017" keçirilib. F.Bəylərova həm də Azərbaycan Elm Assosiasiyasının həmtəsisçisi və sədr müavinidir.

Forumda F.Bəylərova "Təbabətdə simvolika" mövzusunda stend hazırlayaraq onun təqdimatının keçirib. F.Bəylərovanın sözlərinə görə, Forumda 500-dən çox iştirakçı olub və onların böyük hissəsini ATU-nun tələbələri təşkil edib. Forum Təhsil Nazirliyi və bir sıra universitetlər, Elmin İnkişafı Fondunun və Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Gənclər Fondunun maliyyə dəstəyilə həyata keçirilib.

Forumda humanitar və dəqiq elmlər üzrə 12 seminar baş tutub. Tibb elmləri üzrə aşağıdakı təqdimatlar keçirilib:

-Mədinə Quliyeva (London Universitet Kolleci) - Nanotexnologiya və Bərpa Tibbi
- Rəşad Həsənov (Queen Mary Universiteti) - "Kəşfdən müalicəyə: hepatitin qarşısının alınması üçün vacib olan sənə" - Tural Qulu (Harvard Universiteti) - Universal Tibbi Təminat» mövzusunda təqdimatlar keçirilib.

Forum çərçivəsində seminarlarla yanaşı "UProject poster" müsabiqəsi də təşkil edilib. Poster müsabiqəsində elmin müxtəlif sahələrindəki aktual məsələlərə dair posterlər tələbələr tərəfindən təqdim edilib. Daha fərqli posterlərlə çıxış edənlər mükafatlandırılıb.

Forumda fəxri qonaq qismində Tibb Universitetinin II müalicə-profilaktika

fakültəsinin dekanı, dosent İsrail Məhərrəmbəyli, yoluxucu xəstəliklər kafedrasının dosenti Reyhan Bəylərova, bioloji kimya kafedrasından assistent Xəyalə Məmmədova, TEC rəhbərliyinin nümayəndələri iştirak ediblər. Qonaqlar verilən təqdimatları izləyib, UProject yarışmasının posterləri və iştirakçıları ilə tanış olub, assosiasiya ilə gələcək əməkdaşlıqlar barədə müzakirə apararaq, forumun təşkilatçılarna dəstək olublar.

Forumda ATU-nun tələbələri Şəbnəm Həsənova, Türkcay Kərimli, Leyla Quliyeva könüllü qismində çalışıblar. "UProject" yarışmasına qatılmış tələbələrdən Fərid Akifzadə və Vüqar Bədirlinin posterləri III yerə layiq görülüb, Namazəli Bəğəliyev və Zəhra Məmmədli isə iştirakçı sertifikatları ilə mükafatlandırılıblar.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Elm Assosiasiyası 2016-cı ilin dekabr ayında yaradılıb. ATU-nun tələbəsi Fidan Bəylərova və xaricdə təhsil almış bir qrup həmyerlimiz tərəfindən təsis edilmiş təşkilatın əsas məqsədi Azərbaycanda elmin inkişafına və ölkədə elmə marağın artırılmasına xidmət etməkdən ibarətdir. Təşkilat bu günə kimi fəaliyyəti dövründə tibb və digər elmlər üzrə bir sıra seminarlar keçirib, layihələr icra edib.

Türkiyənin Acıbadem Xəstəxanalar Qrupunun nümayəndələri müəhazirə oxuyublar

Oktyabrın 27-də Azərbaycan Tibb Universitetinin Onkoloji Klinikasında Türkiyənin Acıbadem Xəstəxanalar Qrupunun nümayəndələri müəhazirə oxuyublar.

həmçinin müəllim və həkimlərin ixtiyarına verilib. Klinikada müasir tipli uşaq onkologiyası şöbəsi də yaradılıb. Burada 24 saat ərzində fəaliyyət göstərən ekspress-laboratoriya da var. Onkoloji kli-

Onkoloji klinikanın baş həkimi, dosent Nəsimi Qasimov qonaqlara klinika barədə məlumat verib. O bildirib ki, ATU-nun nəzdində yaradılan Onkoloji Klinika 2007-ci ildən fəaliyyət göstərir. Klinikada 2 stasionar, poliklinika, diaqnostika, əməliyyat, anestezioloji şöbələrəndən və gündüz stasionarından ibarətdir: "Klinikanın histoloji laboratoriyası, kompüter tomografiyası, ultrasəs müayinəsi otaqları, digər müalicə-diaqnostika şöbələri, elmi-tədqiqat və müalicə sektorları, ginekologiya, cərrahi və başqa şöbələri ən yeni cihazlarla, müasir avadanlıqlarla təchiz edilib. Bu avadanlıqlar tələbələr və klinikaya müraciət edən xəstələrin,

nika həmçinin xəstələrin müasir kimyəvi dərman terapiyasını həyata keçirir".

Daha sonra Türkiyənin Acıbadem Xəstəxanalar Qrupunun beyin və sinir cərrahı, professor dr.Koray Özdoğan "Baş beyinin birincili bədxassəli şişləri və onların müalicəsi" mövzusunda müəhazirə oxuyub. Bu xəstəlik barədə tədbir iştirakçılarına ətraflı məlumat verib. Acıbadem Xəstəxanalar Qrupunun Radiasiya onkologiyası şöbəsinin professoru, dr. Meriç Şengözü "Baş beyin metastatik şişlərinin müalicəsi" mövzusunda müəhazirəsi də maraqla qarşılanıb.

“Süd Vəzi Xərçəngi ilə Mübarizə Ayı”na həsr olunmuş tədbir keçirilib

Tədris Terapevtik Klinikasında “Süd Vəzi Xərçəngi ilə Mübarizə Ayı”na həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan dosent Adil Nuriyev son statistik məlumatlara görə, Azərbaycanda qadınlar arasında təxminən 91% süd vəzi xərçənginin yayıldığını bildirib.

Onun sözlərinə görə, belə xəstələrin ən böyük şansı erkən diaqnostikadır.

“Süd vəzində problem olan qadınlar zamanında həkimə müraciət etməklə öz yaşamaq şanslarını artırır. Ona görə də özündə hər hansı dəyişikliyi hiss edən qadınlar vaxtında peşəkar həkimlərə müraciət etməklə, yaranacaq problemlərin qarşısını almış olurlar”.

Sonra klinikanın mammoloq-radioloqu, Azərbaycan və Avropa Radioloqlar Cəmiyyətinin həqiqi üzvü Günel Qəmbərova çıxış edib.

O, bildirib ki, süd vəzinin özünün orqan olaraq, xəstəliyi yoxdur.

“Süd vəzinin yeganə xəstəliyi onun xərçəngidir. Digər süd vəzi xəstəlikləri isə başqa orqanlarda gedən dəyişikliklərin nəticəsində yaranan xəstəliklərdir. Bunlar qalxanvari, mədəaltı vəz, ginekoloji, böyrəküstü vəzi və eyni zamanda beyində yerləşən hipofizdir. Bu or-

qanlarda olan problemlər süd vəzidə dəyişiklikləri yaradır”.

Avropa Radioloqlar və Amerika Radioloqlar Assosiasiyalarının son protokolu-nu tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdıran G.Qəmbərova bildirib ki, orda süd vəzi müayinələrinin müxtəlif ölkələrdə müxtəlif strategiyalarla əsaslandırılması məsləhət görülüb və müəyyən yaş dövründən sonra qadınlarda skrining proqramının edilməsinin vacibliyi vurğulanıb.

“Skrining proqramına əsasən Qafqaz bölgəsində olan qadınlar 35 yaşdan, digər ölkələrdə isə 40 yaşdan yuxarı qadınlar ildə bir dəfə mammografiya müayinəsindən keçməlidirlər. Əgər 35 yaşa qədər bir qadında hər

hansı bir problem yoxdursa, onun mammografiya müayinəsindən keçməsinə ehtiyac yoxdur. Mammoloqun baxışı yetərlidir. Əgər yaşı 30-dan aşağı olan bir qadında süd vəzi xərçəngi ehtimalı varsa, bu zaman mammografiya müayinəsi vacibdir”.

Mammoloq bu gün bir çox qadınların əziyyət çəkdiyi menstrual tsikl zamanı yaranan ağrılardan da danışdı: “Hər bir qadın menstrual tsikldən öncə süd vəzidə müəyyən ağrılar və bərkimələrin olduğunu deyir. Belə qadınlara mammoloqun baxışından sonra lazımı müayinələrdən keçmək məsləhət görülür. Bu qadınlar eyni zamanda müəyyən analizləri də verməklə özlərində hər hansı bir xəstəliyi aşkarlaya və yaxud inkar edə bilirlər”.

Silikonların süd vəzi xərçəngi yarıda biləcəyi ehtimalına da toxunan G.Qəmbərova titan tərkibli silikonların bir o qədər də qorxulu olmadığını deyib: “Amma silikonlar mütləq simmetrik vəziyyətdə süd vəzidə yerləşdirilməlidir. Silikon qoyduran xanımlar mütləq vaxtılı-vaxtında müayinələrdə iştir-

rak etməlidirlər. Çünki silikonların ölçüsünün dəyişib-dəyişməyi həkim tərəfindən baxılması vacibdir”.

Duktoqrafiya müayinəsi haqqında da məlumat verən mammoloq-radioloq bu müayinə metodunun həkimdən çox həssaslıq və incəlik tələb etdiyini deyib: “Heç bir müayinə süd vəzi axarlarını bu müayinə vasitəsi kimi dəqiq informativliklə göstərə bilmir. Əgər süd vəzi axarlarında patoloji sekresiya, qanlı, qəhvəyi, irinli ifrazat gəlicə, seroloji müayinə və mütləq duktoqrafiya müayinəsi aparılmalıdır. Bu yeganə metoddur ki, axacaqdaxili papilomanə, pappilomatozu, süd vəzi axacaqdaxili xərçəngi göstərə bilər. Xəstədə USM və mammografiya, eləcə də vizual və palpator baxış zamanı heç bir kütlə görünmürsə, ancaq buna baxmayaraq xəstədən ifrazat gəlicə, burda yeganə üsul duktoqrafiyadır”.

G.Qəmbərova sonda onu da vurğulayıb ki, mammoloqun baxışı olmadan hər hansı USM və mammografiya müayinəsinin nəticəsi normal olsa da, bu heç də xəstəliyin olmadığı anlamına gəlməz. Bu baxımdan ildə bir dəfə həkim qəbulunda olmaq vacibdir.

Tədbir iştirakçılar tərəfindən böyük maraqla qarşılandı və sual-cavabla yekunlaşdı.

UNİCEF Azərbaycanda ana südü ilə qidalanmağa dair strategiya hazırlamağa başlayıb

“Mən bu ilin iyununda 3-4 həftə Azərbaycanda olmuşam və səfərimin məqsədi körpələrin ana südü ilə qidalanması ilə əlaqədar Strategiyanın hazırlanmasından ibarətdir. Bununla əlaqədar iki istiqamətdə iş aparılır. Birinci mərhələ maarifləndirmə və biliklərin artırılması, ikinci mərhələ isə mövcud vəziyyətlə əlaqədar müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsindən ibarətdir”,-deyə UNİCEF-in məsləhətçisi Qlen Laverak keçirdiyi mətbuat konfransını bu sözlərlə başlayıb.

Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasında keçirilən həmin tədbir zamanı UNİCEF-in nümayəndəsi təşkilatın ictimai səhiyyə və maarifləndirmə bölməsində çalışdığını və son 30 ildə dünyanın 60-dan çox ölkəsində olduğunu söyləyib. O qeyd edib ki, strategiyada bütün reallıqların və milli xüsusiyyətlərin əhatə olunmasına çalışacaqlar.

Qlen Laverak qeyd edib ki, son vaxtlar televiziyalarda ana südünün təbliği ilə əlaqədar təşviqat çarxlarının nümayişi, küçələrdə vurulan plakatlar artıq strategiyanın hazırlanması sahəsində birinci mərhələnin başlanıldığını göstərir. Onun dediyinə görə, ikinci mərhələyə gələn ilin əvvəlində başlanılacaq və həmin mərhələdə əsas iş neonatoloq və pediatrlar, eləcə də analarla görüşüb söhbət etmək, həkimlərlə anaların, xəstələrin münasibətini öyrənmək,

bu sahədə onlarla söhbətlər aparmaq və onlara kömək məqsədilə buklet və müəyyən maarifləndirici materiallar hazırlamaqdan ibarət olacaq. Həm də bu zaman hansı növ standartlardan istifadə etmək məsələsinə diqqət yetiriləcək.

Mətbuat konfransında beynəlxalq təşkilatın nümayəndəsi xüsusi olaraq vurğulayıb ki, bizim başlıca tövsiyəmiz körpələrin ilk altı ayda yalnız və yalnız ana südü ilə qidalanmasıdır. Əlbəttə bu müddəti bir-iki ilədək və daha çox uzatmaq da yaxşı olar, lakin bu, artıq anaların öz seçimidir. Lakin ilk yarım ildə körpəyə ana südüdən başqa heç nə verilməsi məsləhət deyil. Sonrakı müddətdə ola bilsin ki, müəyyən qida əlavələrindən istifadə edilməsi mümkündür. Lakin ilk altı ay birmənalı olaraq körpə ana südü ilə qidalanmalıdır.

Ana südü ilə qidalanmayan uşaqlarda anemiya, yəni qanda dəmir çatışmazlığı əlaməti müşahidə olunur və təəssüf ki, Azərbaycanda bu göstərici digər ölkələrlə müqayisədə nisbətən yüksəkdir. Ona görə də məsələni araşdırmaq daha çox diqqət çəkir.

Mətbuat konfransında UNİCEF-in nümayəndəsi bildirib ki, Azərbaycanda işləri başa çatdırıb qayıdandan iki həftə sonra strategiyanın ilkin versiyası hazırlanıb təqdim ediləcəkdir.

I kurs tələbələrinin dərslərində yenilik

Bu ildən etibarən Azərbaycan Tibb Universitetinin I kurslarının tədrisində yeni bir sistem tətbiq olunur. ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəylinin əmrinə əsasən, I kurs tələbələri artıq ilkin tibbi yardım kimi vacib dərslərini mulyajlar vasitəsilə praktiki bacarıq formasında keçəcəklər.

ATU-nun ümumi cərrahiyyə kafedrasının assistenti Elnur Qasımovun sözlərinə görə, yeni sistem tələbələrin praktiki biliklərini artırmasına yardımçı olacaq: “Biz bu gün dərslə tələbələrə ümumi qapalı masajı və süni tənəffüs verilməsi prosesini öyrədirik. Bu dərslə dünyada qəbul olunmuş terminə əsasən “CPR” adlanır. Tələbələrə məhz beynəlxalq terminlərə alışdırmaq, bütün dünyada qəbul olunmuş sistemləri öyrətmək istəyirik. Düzdür, ola bilər ki, Azərbaycan dilində bu termin aydın səslənir. Lakin beynəlxalq standartlara uyğun olaraq bu dərslənin adı “CPR” kim tanınır. Bu dərslənin tədrisində əsas məqsəd, hələ həkim olmadan zərər çəkmiş insana ilk tibbi yardım göstərə bilmək bacarığını aşılanmasıdır”.

E.Qasımovun sözlərinə görə, Amerika Ürək Assosiasiyasının tərtib etdiyi protokola əsasən, ATU-nun tələbələrinə ardıcıl standart qay-

dalarla bu dərslər keçirilir: “Protokolda əsas şərt – insanlara –vaxtında, korrekt və dəqiq şəkildə ilk yardım göstərə bilməkdir. Çünki bu yardım vaxtında olmazsa, beyin ölümünə gətirib çıxarır və bundan sonra yardımın heç bir köməyi olmur. Beyin ölümü ilə klinik ölüm arasında 3-4

dəqiqə vaxt var. Bu dəqiqələr ərzində biz həkimlər pasiyentin xilasını üçün əlimizdən gələni etməliyik. Ona görə də tələbələrə biz proseduru dəqiq şəkildə mənimsəməlidirlər ki, yolda və ya hardasa bir hadisə ilə üzləşdikdə təcili tibbi yardım göstərə bilsinlər”.

E.Qasımov bildirir ki, bu pilot layihəsi çərçivəsində I kurs tələbələrinə əsas 9 bacarıq öyrədilir: “CPR (ürək masajı), Hemliq manevrası (nəfəs tıxılması nəticəsində qarının üstünü basma bacarığı), aseptika, antisepatika qaydaları və sarğıların qoyulması, qanaxmaların dayandırılması, nəbz, tənəffüsün və arterial təzyiqin ölçülməsi, iynələrin vurulması (əzələ və vena daxili), sinmiş və çıxığı olan xəstələrə ilk yardım, şinaların qoyulması, belə xəstələrin daşınma qaydaları və nəhayət, dəm qazı ilə zəhərlənmiş, yanmış insanlara ilk yardımın göstərilməsi”.

Amerikalı mütəxəssislər Tədris Cərrahiyyə Klinikasında qonaq oldu

◆ Oktyabrın 30-da amerikalı tibb mütəxəssisləri Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Cərrahiyyə Klinikasında qonaq olublar. Görüş zamanı klinikanın direktoru, professor Surxay Hədiyev qonaqlara rəhbərlik etdiyi müəssisənin işi haqqında məlumat verib.

S.Hədiyev bildirdi ki, ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikası 2013-cü ildən etibarən fəaliyyət göstərir: "500 çarpayılıq klinikada cərrahi və diaqnostik istiqamətlərdə 18 kafedra, 28 şöbə mövcuddur. On üç mərtəbəli binada yerləşən klinikada tədrislə yanaşı, əhaliyə yüksək diaqnostik və cərrahi müalicə-tibbi yardım da göstərilir". Direktor klinikanın bütün Azərbaycanda xəstələrə yüksək keyfiyyətli tibbi yardım göstəldiyini bildirdi.

Beynəlxalq işlər üzrə prorektor Nadir Zeynalov ATU-nun ölkədə yeganə tibb təhsili verən ali məktəb olduğunu bildirdi. Qeyd etdi ki, Tibb Universiteti hazırda zəngin maddi-texniki bazası, tədris korpusları, tələbə yataqxanaları, klinika və laboratoriyaları ilə Azərbaycanın ən iri elm və tibb ocağıdır: "ATU-nun hazırda mövcud olan 4 klinikası ilə yanaşı, 6 tədris binası, inzibati binası, 1700 yerlik 6 tələbə yataqxanası vardır. Təkcə 11 mərtəbəli müasir tipli tədris binası 2500 tələbəni qəbul etmək imkanına malikdir. Burada universitetin bir sıra nəzəri kafedraları, internet mərkəzi, 1 milyona yaxın kitab ehtiyatı olan unikal kitabxanası və "Təbib"

nəşriyyatı yerləşir".

ABŞ Səfirliyinin tibbi məsləhətçisi Stiv Stonhaus artıq 10 ildir Bakıda işlədiyini və ATU-nun fəaliyyəti ilə yaxından tanış olduğunu söylədi. O, Azərbaycanda səhiyyə sisteminin gücləndirilməsi və pasiyentlərin yüksək keyfiyyətli tibbi xidmətdən istifadəsinin yaxşılaşdırılması sahəsində ATU-nun kinikalarının

böyük töhfəsi olduğunu bildirdi.

ABŞ-ın Vanderbilt Universitetinin neonatoloqu, professor Scott Guthrie Bakıya artıq ikinci səfəri olduğunu, son illər ərzində paytaxtın həddən artıq dəyişdiyini vurğunla qeyd etdi. O, səfər zamanı Azərbaycanın tibb müəssisələrində neonatologiya şöbələri ilə tanış olacağını bildirdi. Professor Guthrie uşaqlara tibbi yardım sahəsində fəaliyyət göstərən tibb işçilərinin təlim prosesinin islahatı və inkişafında maraqlı olduğunu bildirdi.

Görüş zamanı qonaqların iştirakı ilə ATU-da seminar keçirilməsinə dair ilkin razılıq əldə olundu, tədbirin təfərrüatları ilə bağlı müzakirələr aparıldı.

Görüşdə ATU-nun neonatologiya kafedrasının müdiri, professor Səfixan Həsənov və ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasının neonatologiya şöbəsinin müdiri Səadət Yaqubova da iştirak edirdilər. Görüşdən sonra qonaqlar Tədris Cərrahiyyə Klinikasının neonatologiya şöbəsinə, simulyasiya mərkəzinə baxış keçiriblər.

29 oktyabr - Ümumdünya İnsultla Mübarizə Günüdür

◆ İnsult beynin qan dövrəninin kəskin pozulması, yəni, beyni qidalandıran damarlardan bir və ya bir neçəsinin daralması və ya tutulmasıdır. Ağır gedişli insulflardan sonra baş-beyin funksiyasının yalnız qismən bərpa olunması müşahidə edilir.

İnsult daha çox şəkərli diabet və ürək-damar xəstəliklərində rast gəlinir. Arterial təzyiqin yüksəlməsi, siqaret çəkmə, artıq çəki, hərəkət məhdudluğu gənc nəsil arasında da insult hallarına səbəb olur. Mütəxəssislərin fikrincə, beynin qan-damar xəstəliklərinin əmələ gəlməsində bir sıra amillərlə yanaşı, fiziki gərginlik və stress də başlıca rol oynayır.

2004-cü ildə Dünya Səhiyyə Təşkilatı belə bir statistika açıqlayıb ki, dünyada yaşlılar arasında hər altı nəfərdən biri beynin qan dövrəninin kəskin pozulması ilə üzləşir. Onların dördü üçü işemik, qalanları hemorragik insult keçirənlərdir. Elə həmin il Dünya Səhiyyə Təşkilatı

insultu global epidemiyə elan edib. Beynəlxalq İnsultla Mübarizə Təşkilatı 2006-cı ilin oktyabrında təsis olunub. Onun 85 ölkədən 3,5 mindən çox fərdi və 60-dan çox kollektiv üzvü var. Təşkilatın təşəbbüsü ilə həmin ildən İnsultla Mübarizə Günü qeyd olunmağa başlayıb. Dünyanın 40 ölkəsində oktyabrın 29-u Ümumdünya İnsultla Mübarizə Günü kimi qeyd olunur. Həmin təqvim günü keçirilən bütün tədbirlərin hədəfi diqqəti xəstəliklə əlaqədar ölüm faizinə və insult xəbərdarlığına yönəltməkdir. Təəssüf ki, çox vaxt nə xəstələr, nə də onların ətrafındakılar xəstəliyin əlamətlərini hiss etmirlər.

Ana südü ilə qidalanan körpələrin sayı ildən-ildən artır

◆ Ana südü ilə qidalanmaq körpə həyatında və gələcək sağlamlığında çox əhəmiyyətli rol oynayır. Öz unikal tərkibi ilə bütün qidalarda üstələyən körpə qidası olan ana südünün əhəmiyyətini analar da yüksək qiymətləndirir və övladlarını onunla daha uzun müddət qidaladırlar. Ötən ilin yekunlarına görə, ölkəmizdə 95,2 min körpə 3 aya qədər, o cümlədən onlardan 63 mini yalnız ana südü ilə qidalanıb.

Dövlət Statistika Komitəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, ötən ilin yekunlarına görə 6 aya qədər ana südü ilə qidalanan körpələrin sayı 73,9 min olub, onlardan 41,5 mininin qidasını yalnız ana südü təşkil edib.

Ölkəmizdə dünyaya gələn körpələrdən 58,2 mini 1 yaşına qədər, 20 mini 1,5, 10 mini 2 yaşa qədər ana südü ilə qidalanıb. Həmin göstəricilərin hər biri əvvəlki illərlə müqayisədə xeyli yüksəlib.

AİLƏ TƏBABƏTİ KAFEDRASINDA AMERİKALI AİLƏ HƏKİMİ MÜHAZİRƏ OXUYUB

Oktyabrın 23-dən ailə təbabəti kafedrasında V kurs tələbələrinə növbəti mühazirə kursları başlayıb. İlk mühazirəni Azərbaycan dilində Vaşinqton DC-də çalışmış, amerikalı ailə həkimi Stiv Stonhaus "Ailə təbabəti dünyada və Azərbaycanda" adlı prezentasiya şəklində təqdim edib.

Bu cür mühazirənin xarici qonaq tərəfindən aparılmasını ATU-nun rəhbərliyi rəğbətlə qarşılayıb. Müasir təbabətin aktual problemlərinin və Azərbaycan üçün yeni sayılan ailə həkimliyinə keçid prinsiplərinin tələbələrə çatdırılması müsbət hal kimi qiymətləndirilib. Qeyd etmək lazımdır ki, Stiv Stonhaus 10 ildir Azərbaycanda səhiyyə sistemində inkişaf və tibbi təhsil layihələri üzrə məsləhətçi kimi çalışır.

Mühazirəçi qeyd edib ki, "ümumi praktika" termini əvəzinə Böyük Britaniya, Avstraliya, Yeni Zelandiya və bir sıra digər ölkələrdə "ailə təbabəti" terminindən istifadə edilir. Yəni "ümumi praktika həkimi" bəzi ölkələrdə "ailə həkimi" adı ilə tanınır.

Bu yeni ixtisas 1965-ci ildə İngiltərədə, 1966-cı ildə ABŞ-da, 1994-cü ildə Almaniyada, 1996-cı ildə Kanadada və digər bir sıra ölkələrdə

rəsmən tanınmışdır. Bu ölkələrdə tibb fakültəsi məzunlarının 11-13%-i bu ixtisası seçir.

ÜST ailə həkimi ilə bağlı deyir: "Ailə həkimi ali tibbi təhsil almış, əhaliyyə cinsindən, yaşından və xəstəlik növündən asılı olmaya-raq ilkin profilli tibbi-sosial yardım göstərməyə hüquqi səlahiyyəti olan mütəxəssisdur".

Mühazirədə ailə həkiminin məqsədləri, ailə həkimliyinin üstünlükləri, xəstələrə yanaşma modeli, apardıqı preventiv tədbirlər haqqında ətraflı danışılıb. Qeyd edilib ki, ailə həkimi xəstəni problemləri ilə bərabər ələ almalı, onu həyat və yaşayış anamnezi, sosial və peşə problemləri,

ailəsi və fiziki əhatəsi ilə birlikdə dəyərləndirməli, nəticədə isə pasiyentin həm somatik xəstəliyi, həm də psixoloji vəziyyəti yaxşılaşmış olmalıdır. O, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru Margaret Chanın Ailə Həkimlərinin Dünya Təşkilatının Ümumdünya Konqresində etdiyi çıxışından (Praga, Çexiya Respublikası 26 iyun 2013) sitat gətirərək öz çıxışına davam edib: "Tədqiqatlar göstərir ki, xəstələr əlverişli və əlçatan (fiziki və maliyyə baxımından) tibbi qayğıya ehtiyac duyur. Lakin onların insani yaşamağa əsaslanan, fərdi ailə və sosial vəziyyəti nəzərə alan səhiyyə sistemini ehtiyacları isə daha çoxdur. İnsanlar bütöv yaşama əsasında qayğıya üstünlük verir və bədənin müxtəlif hissələrinin ayrılıqda müalicəsinin aparılmasını istəmir. Onlar həmçinin ayrı-ayrı bədən hissələrinin bərpasını arzuolunmaz hesab edir, sosial və dini-mənəvi xüsusiyyətlərə malik fərdlər kimi müalicə olunmağı istəyir."

Çoxsaylı tədqiqatlar göstərir ki, keyfiyyət baxımından yaxşı təlim-tədris almış ailə həkimlərinin müxtəlif sahələr üzrə (o cümlədən, ağırlaşmamış hallarda mamalıq, ürək çatışmazlığının aparılması

və s.) göstərdikləri qayğı, dar ixtisas sahiblərinin göstərdiyi qayğıya bərabərdir. Ən effektiv və iqtisadi cəhətdən səmərəli hesab edilən sistem, yaranmış tibbi problemin idarə olunması üçün ən sərfəli və məntiqli yanaşmanı təmin edən bir şəxsi həkim üzərində qurulan sistemdir. Ümumi praktika həkimlərindən fərqli olaraq, dar ixtisas mütəxəssisləri xəstələrin müalicəsi üçün daha çox resurslar səfərbər və sərf edir (Cherkin, et al., 1987). Bunu rəhbər tutaraq demək olar ki, ailə həkimi ailənin etibarını qazanmış şəxs olmalıdır.

Mühazirənin sonunda tələbələrin suallarına ətraflı cavab verilib.

Qeyd edək ki, 2014-cü ilə olan məlumata görə, dünyanın 90 ölkəsində ailə təbabətinə dair diplomdansonra rezidentura proqramları vardır. Məqsədimiz gələcəkdə respublikamızda "ailə həkimi" rezidentura pilləsinin təsis edilməsi və yüksək səviyyəli kadrların hazırlanması işinin ATU-nun ailə təbabəti kafedrasına həvalə olunmasıdır.

Mustafa Salihov,
Ailə təbabəti kafedrasının müdiri
İlahə Rəsul,
Xumra Axundova,
Ailə təbabəti kafedrasının assistentləri

ATU-nun nümayəndəsi Moskvada keçirilən konfransda iştirak edib

ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasının Tədris Treninq Mərkəzinin rəhbəri t.ü.f.d., Elmar Şərifov Tibbdə simulyasion tədris üzrə Rusiya Cəmiyyəti - "ROSOMED-2017"-nin VI qurultayında iştirak edib. Moskvaya səfər zamanı E.Şərifov həmçinin "ROSMEDOB-2017. Təbabətdə innovasion tədris texnologiyaları" mövzusunda VIII Beynəlxalq Konfransa da qatılıb.

"ROSMEDOB-2017. Təbabətdə innovasion tədris texnologiyaları" VIII Beynəlxalq Konfransı Rusiya Federasiyasının Səhiyyə Nazirliyi, Milli Tibbi Palata, Seçenov Universiteti

Rusiya Federasiyasında ilk ordinatorların (rezidentlərin) 2018/2019-cu tədris ilində məzun olacağını nəzərə alaraq, həmin dövrə qədər simulyasion texnologiyalardan

və Tibbdə simulyasion tədris üzrə Rusiya Cəmiyyətinin təşkilatçılığı ilə baş tutub. Konfransda Rusiya, MDB və xarici ölkələrdən gələn 700-dək mütəxəssis iştirak edib. "ROSOMED-2017"-nin VI qurultayı Moskvanın "Infopronstranstvo" Sərgi mərkəzində keçirilib.

E.Şərifovun sözlərinə görə, konfransın açılışında Rusiya Milli Tibbi Palatasının Prezidenti Leonid Mixayloviç Roşal çıxış edib. Plenar iclasda "Ali məktəb məzunlarının və ordinatorların (rezidentlərin) akkreditasiyası. Fasiləsiz tibbi təhsil" mövzusunda çıxışlar olub. Konfransın keçirildiyi günlər ərzində paralel olaraq mühazirələr, dəyirmi masa ətrafında müzakirələr, master klasslar da keçirilib.

Konfrans boyunca mamalıq-ginekologiya, perinatologiya, anesteziologiya-reanimasiya, cərrahiyyə, terapiya, stomatologiya, tibb bacısı işi və s. sahələr üzrə seksiyaalarda simulyasion və virtual texnologiyaların tədrisə tətbiqi barədə mühazirələr oxunub. Müxtəlif ali tibb müəssisələrinin, o cümlədən Böyük Britaniya, Danimarka, ABŞ Universitetlərinin təcrübələrinin nəticələri konfrans iştirakçılarında prezentasiyalar vasitəsilə nümayiş etdirilib.

Dəyirmi masalarda da eyni mövzular üzrə ordinator (rezident) məzunlarının təhsilində və akkreditasiyasında simulyasion texnologiyaların tətbiqinə dair fikir mübadiləsi aparılıb. Diskussiyanın gedişində hər bir sahə üçün yaradılmış işçi qrupların illik fəaliyyətinə dair hesabatlar dinlənilib, müzakirələr aparılıb.

istifadə etməklə ordinatorların atestasiyası və akkreditasiyası üçün vahid proqramın tərtibi və OSKİ imtahanlarının təşkili məsələsinin başa çatdırılması qarşıya məqsəd qoyulub.

Master-klasslar əsasən tədrisdə istifadə olunan innovasiyalı simulyasiya texnologiyalarının, virtual xəstə, müayinə diaqnostik simulyatorların və s. proqram təminatı, istifadə qaydası, biliklərin qiymətləndirilmə prinsiplərini özündə əks etdirən praktik bacarıqların nümayişinə həsr olunub. Aparıcı şirkətlərin simulyasion texnologiyalarının özəllikləri master klasslarda nümayiş etdirilib. Burada sadə diaqnostik simulyatorlardan (palpasiya, perkusiya, auskultasiya, EKQ, USM, KT, MRT) tutmuş, mürəkkəb əməliyyatların simulyasiyasına qədər müxtəlif texnologiyalar da sərgilənib.

E.Şərifovun sözlərinə görə, konfrans keçirilən binada innovasion texnologiyaların sərgisi üçün geniş sahə ayrılıbmış: "Burada dünyanın aparıcı ölkələrinin, eləcə də Rusiya istehsalı olan geniş çeşidli simulyasion avadanlıqlar, virtual xəstələr, robot-xəstələr, fantomlar və s. nümayiş etdirildi. Bu innovasion simulyasion texnologiyalar böyük kataloqlarda kitab şəklində cəmləşdirilərək konfrans iştirakçılarında təqdim edildi».

Konfransın yekununda keçirilən son plenar iclasda "Tibbi təhsilin perspektivləri. 2018-ci il üçün qarşıya qoyulan vəzifələr" mövzusunda yekun çıxışlar səsləndirilib.

Yaşanan illər

Bu günlərdə Azərbaycan Tibb Universitetinin epidemiologiya kafedrasının professoru Məhərrəm Niftullayevin 70 yaşı tamam olur. O, ömrünün 40 ildən artıq bir hissəsini Azərbaycanda tibb kadrlarının hazırlanması kimi şərəfli bir işə sərf etmişdir.

Məhərrəm Zülfüqar oğlu Niftullayev 1947-ci il noyabr ayının 10-da Masallı rayonunun Ərkivan kəndində anadan olmuşdur. 1965-ci ildə Ərkivan kənd orta məktəbini bitirərək, N.Nərimanov adına Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun sanitariya-gigiyena fakültəsinə daxil olmuş və 1971-ci ildə ali təhsilini uğurla başa vurmuşdur. 3 il təyinatla Q.Musabəyov adına Elmi-tədqiqat Mikrobiologiya, Virusologiya və Gigiyena İnstitutunda kiçik elmi işçi vəzifəsində işlədikdən sonra 1974-cü ildə Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun epidemiologiya kafedrasına baş laborant vəzifəsinə qəbul edilmiş, elə həmin vaxtdan da taleyini bu qocaman təhsil ocağına bağlamışdır. 1975-ci ildə assistent, 1993-cü ildə isə kafedranın professoru vəzifəsinə seçilmişdir. 1979-cu ildə namizədlik, 1992-ci ildə isə doktorluq dissertasiyaları müdafiə edərək müvafiq elmi dərəcə almışdır.

Kafedrada baş laborant vəzifəsindən başlayaraq, professor işlədiyi hazırkı vaxta qədər özünü əməksevər, hərtərəfli həzırqlıq pedaqoji, epidemiologiya və tibbi helmintologiya sahəsində ixtisaslı mütəxəssis kimi göstərmişdir. Müəllimlər və tələbələr üçün olan metodik işləmələrin təkmilləşdirilməsində, habelə mühazirə və təcrübə məşğələlərinin mətnlərinin hazırlanmasında fəal iştirak edir. M.Niftullayev həmişə özünün elmi və pedaqoji səviyyəsini artırır. Eyni zamanda o, xarici ölkə alimləri ilə elmi əməkdaşlıq edir. Moskva Elmi-Tədqiqat Tibbi Parazitologiya və Tropik Təbabət Institu-

Yubileylər

tunun alimləri ilə birgə qurduğu əməkdaşlıq Azərbaycan və Rusiya arasında tibb elminin inkişafı əməlinə xidmət edir.

M.Niftullayev 86 elmi məqalənin, o cümlədən 8 tədris vəsaitinin müəllifidir. Onun tibbi helmintologiya sahəsində apardığı tədqiqatlar tibb elmini zənginləşdirmiş və Azərbaycanda bir sıra qurd xəstəliklərinin ləğv edilməsi və ya kəskin surətdə azaldılması işinə öz dəyərli töhfəsini vermişdir. Onun rəhbərliyi altında 8 namizədlik dissertasiyası yerinə yetirilmişdir.

Məhərrəm müəllim istedadlı pedaqoq olmaqla yanaşı, həm də gözəl ailə başçısıdır, iki övlad atasıdır.

M.Niftullayev ictimai səhiyyə fakültəsinin ictimai həyatında da fəal iştirak edir. Hal-hazırda fakültə elmi şurasının və universitetin nəzdində fəaliyyət göstərən dissertasiya şurasının üzvüdür.

Hörmətli Məhərrəm müəllimi anadan olmasının 70 illiyi münasibətilə təbrik edir, ona uzun ömür, möhkəm can sağlığı, elmi və pedaqoji fəaliyyətində yeni-yeni müvəffəqiyyətlər arzulayırıq.

İbadulla Ağayev,

Epidemiologiya kafedrasının müdiri, əməkdar elm xadimi, tibb elmləri doktoru, professor

Tanınmış pedaqoq, incə qəlblə insan

Azərbaycan Tibb Universitetinin Tibbi biologiya və genetik kafedrasının dosenti, biologiya elmləri üzrə fəlsəfə doktoru Əminova Mənzər Şirməmməd qızının bu günlərdə 80 yaşı tamam olub.

Mənzər müəllimə 1937-ci il oktyabr ayının 20-də Azərbaycanın füsunkar bölgəsi olan Qazax şəhərində ziyalı ailəsində dünyaya göz açıb. Orta təhsilini Qazaxda, ali təhsilini isə Azərbaycan Dövlət Universitetində alıb. Universiteti fərqlənmə diplomu ilə bitirən Mənzər xanım şərəfli bir ömür yolu keçmişdir, o, 1963-cü ildə universiteti bitirdikdən sonra Sankt-Peterburq şəhərinə aspirant kimi ezam olunur. Aspiranturayı bitirdikdən sonra AMEA-nın genetik və seleksiya institutunda kiçik elmi işçi vəzifəsində çalışıb. 1970 -ci ildə professor İ.Romanovun rəhbərliyi altında biologiya elmləri namizədi dissertasiyasını müdafiə edib. Sonrakı elmi və pedaqoji fəaliyyəti birbaşa Azərbaycan Tibb Universiteti ilə əlaqədardır. Əvvəlcə o, 1970-ci ildə ATU-nun histologiya, sitologiya və embriologiya kafedrasında müsabiqə yolu ilə assistent, qısa müddətdə baş müəllim, daha sonra isə dosent vəzifəsinə seçilib. 1989-cu ildən isə Tibb Universitetinin tibbi biologiya və genetik kafedrasına dosent keçib. Artıq 28 ildən çoxdur ki, Mənzər xanım tibbi biologiya və genetik kafedrasında çalışır və bu gün də işini müvəffəqiyyətlə davam etdirməkdədir. Mənzər xanımın kollektiv arasında nüfuzunu, ədalətli, məsuliyyətli və çalışqan olmasını nəzərə alaraq, 1994-cü ildə yeni yaradılan tibbi biologiya fakültəsinə dekan vəzifəsinə seçilir. M.Əminova daim öz üzərində çalışır, elmi yenilikləri müntəzəm izləyir, öyrəndiklərini iş yoldaşlarına və tələbələrə həvəslə çatdırır. Mənzər xanım I kurs tələbələrinə qarşı

yüksək səviyədə tələbkar olması ilə yanaşı, həm də qayğıkeşliklə yanaşır, onların daha bilikli, elmi olmasına çalışır, dərslərini tələbələr hətta universiteti bitirdikdən sonra da onu unutmuşlar, görüşünə gəlir, dəyərli məsləhətlərindən bəhrələnilir.

Uzun illər tələbələrin böyük həvəslə istifadə etdiyi "Tibbi biologiya və genetikadan praktiki məşğələ albomu" dərs vəsaitinin yeni proqram üzrə tərtib olunmasında bir həmmüəllif kimi zəhmətini qeyd etməliyik.

Yaradıcı insan ömrünün 80-də dönüb ötən günlərinə nəzər salanda onun nailiyyətləri xatırlanır. Mənzər xanım Siz xoşbəxt insanlardansınız ki, vətənimiz üçün əvəzolunmaz işlər görmüsünüz, xalqımızın sağlamlığı keşiyində olan minlərlə yüksək ixtisaslı həkimlər hazırlamısınız. Ona görə də övladlarınız, yaxınlarınız, iş yoldaşlarınız, tələbələriniz Sizi sevirlər və gələcəkdə də sevirəcəklər.

Mənzər xanım, ömrü Tanrı insana bəxş edir. Biz bu xoş və əlamətdar gündə Tanrıya dualar edirik ki, Siza ürəyiniz istədiyi qədər, özü də, sağlam ömür bəxş etsin.

Tibbi biologiya və genetik kafedrasının əməkdaşları

Bu saatlar canlı orqanizmin davranışını, hormonların səviyyəsini, yuxunu, bədən temperaturunu, maddələr mübadiləsini nizama salır. Həmçinin alimlər insanın həyat tərzinin onun bioloji ritmi ilə uyğunsuzluğunun xəstəliklərin yüksək riskinə gətirib çıxara biləcəyi əlamətləri də tapıblar.

Doktorluq elmi dərəcəsinə 1974-cü ildə Massaçusets Texnologiya İnstitutunda alıb. Sonrakı 3 il ərzində o, Şotlandiyanın Edinburq Universitetinin postdoktorantı olub. Professor M.Rozbaş 1974-cü ildən ABŞ-ın Uoltxeym şəhərindəki Brandeys Universitetində çalışır. Eyni zamanda Hovard Hyuz Tibb İnstitutunda elmi

Tibb və Fiziologiya üzrə 2017-ci ilin Nobel mükafatı laureatları

◆ İsveçin paytaxtı Stokholmda Nobel Mükafatları Komitəsi ənənəyə uyğun olaraq Nobel həftəliyi (2-9 oktyabr) çərçivəsində ayrı-ayrı elm sahələrində 2017-ci il Nobel mükafatı laureatlarının adlarını açıqlayıb. Oktyabrın 2-də ilk olaraq fiziologiya və tibb üzrə Nobel mükafatı laureatlarının adları məlum olub. www.nobelprize.org saytı məlumatına əsasən, İsveçin Karolinska İnstitutu tərəfindən elan edildiyi kimi fiziologiya və tibb üzrə Nobel mükafatına amerikalı alimlər Cefri Holl, Maykl Rozbaş və Maykl Yanq layiq görüldü. "Cefri Holl, Maykl Rozbaş və Maykl Yanq bizim bioloji saatımızın daxilinə baş çəkə və onların daxili proseslərinə işıq sala biliblər", - deyərək Nobel komitəsinin məlumatında bildirilir.

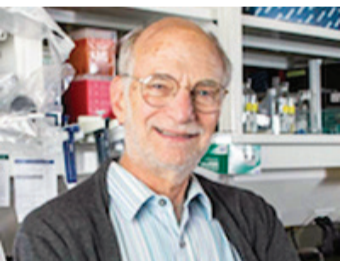
Məlumatda qeyd olunur ki, alimlər "hüceyrə saati" adı verilən və orqanizmin sirkad ritmlərini nizamlayan molekulyar mexanizmlərin tədqiq olunmasına görə yüksək elmi mükafat ilə təltif ediliblər. Tədqiqatçılar orqanizmin normal gündüz bioloji ritminə nəzarət edən genləri aşkar edə biliblər. Bu gen gecə vaxtı hüceyrədə toplanan zülali kodlaşdırır, gündüzlər isə xərclənir. Həmçinin alimlər zülali elementlərin əlavə qrupunu təyin edərək "hüceyrə daxilində özünüdəstəkləyən saatın fəaliyyətinə cavab verən mexanizm" in iş prinsipini izah ediblər. Onların tədqiqatları bioloji saatların insan da daxil olmaqla bütün canlı orqanizmlərin hüceyrələrində eyni prinsip üzrə işlədiyini aydınlaşdırmağa imkan verib.

Cefri C.Hall K.Holl (Jeffrey) 1945-ci il ma-

yın 3-də ABŞ-ın Nyu-York şəhərində anadan olub. 1971-ci ildə Vaşinqtondakı Sietl Universitetində doktorluq elmi dərəcəsi alıb. 1971-1973-cü illərdə Kaliforniya Texnologiya İnstitutunun postdoktorantı olub. 1974-cü ildə Uoltxeym şəhərindəki Brandeys Universitetində fəaliyyətini davam etdirib. Professor C.Holl 2002-ci ildən Men Ştat Universitetində çalışıb. Xronobiologiya sahəsində inqilabi işlərinə görə Amerika Milli Akademiyasına üzv seçilən alim hazırda Men şəhərində yaşayır.

Maykl Rozbaş (Michael Rosbash) 1944-cü il mar-

tın 7-də ABŞ-ın Kanzas-Siti şəhərində anadan olub.

tədqiqatlarla məşğuldur. Beynəlxalq Luiza Qross-Harviş (2011), Hardnyer (2012) elm mükafatlarını alıb. 2003-cü ildə ABŞ Milli Elmlər Akademiyasına üzv seçilib. Əsasən genetika və biologiya elmləri üzrə tədqiqatlar aparır.

Maykl Yanq (Michael W.Young) 1949-cu il mar-

tın 28-də ABŞ-ın Mayami ştatında anadan olub. 1971-ci ildə Ostindəki Texas Universitetinin bakalavr, 1975-ci ildə isə doktorluq elmi dərəcələrini alıb. 1975-1977-ci illər ərzində Stenford Universitetinin postdoktorantı olub. O, burada molekulyar genetika məsələləri ilə məşğul olub. 1978-ci ildən Nyu-Yorkdakı Rokfeller Universitetində çalışır. Sirkad ritmləri sahəsində tədqiqatları ilə tanınır. Alim həyatının son 30 ilini drozofil hüceyrələrində yuxunun və gündüz fəaliyyətin genetik olaraq nəzarət olunma bilən qanunauyğunluqlarının tədqiqatına həsr edib.

Əsaslı Kitabxananın fondu zənginləşir

Azərbaycan Tibb Universiteti əməkdaşlarının, tələbələrini elmi biliklərə yiyələnməsində Əsaslı Kitabxana müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Kitabxananın direktoru Ziyafət Eminova bildirir ki, hazırda kitabxananın fondunda 686.725 nüsxə kitab var. Fondun yeni kitablarla təmin edilməsi mütəxəssislərin və tələbələrini tibb sahəsinə aid elmi ədəbiyyatdan yararlanmasına imkan yaradır.

Əsaslı Kitabxananın tez-tez yeni ədəbiyyatla təchiz olunması məsələsi daim universitet rəhbərliyinin diqqət mərkəzindədir və bu istiqamətdə mühüm işlər görülür. Qeyd edək ki, bu günlərdə ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəylinin göstərişi ilə Əsaslı Kitabxanaya rus dilində 31 adda 245 nüsxə yeni kitab-dərsliklər verilib.

Bu kitablardan bir qisminin siyahısını təqdim edirik:

1. Инфекционные болезни // Покровский В.И. и др. - Москва, 2016. (5 nüsxə)
2. Иммунология // Хитров Р. М. - Москва, 2016 (10 nüsxə).
3. Внутренние болезни. В 2-х томах.//Под ред. Моисеева В.С., Мартынова А.И., Мухина Н.А.- Москва,2017 (10 nüsxə).
4. Пропедевтика внутренних болезней//Гребнев А.А.- Москва, 2017 (15 nüsxə).
5. Эндокринология//Потемкин В.В.-Москва, 1999 (5 nüsxə).
6. Фармакология // Харкевич Д.А.-Москва, 2017 (10 nüsxə).
7. Общая хирургия//Гостишев В.К.-Москва, 2016 (10 nüsxə).
8. Травматология и ортопедия//Корнилов Н.В.-Москва, 2016 (5 nüsxə).
9. Клиническая фармакология и фармакотерапия. // Под ред. Кукеса В. Г., Стародубцева А.К. - Москва, 2012 (5 nüsxə).
10. Психиатрия // Жариков Н.М., Тюльпин Ю.Г.- Москва, 2009 (10 nüsxə).

Bu kitabların rus sektorunda oxuyan tələbələrini elmi ehtiyaclarının ödənilməsində mühüm rol oynayacağını deyən Z.Eminova Əsaslı Kitabxananın kollektivi və çoxsaylı oxucular adından ATU-nun rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirir.

Müəllif: Məcid Namazov, normal fiziologiya kafedrasının əməkdaşı

Etibarsız sayılır

II müalicə-profilaktika fakültəsinin VI kurs, 311^b qrup tələbəsi Sadıqlı Təbriz Zahid oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Hərbi tibb fakültəsinin III kurs, 1117^c qrup tələbəsi İslamzadə Toğrul Nicat oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin VI kurs, 309^a qrup tələbəsi Dinç Erkan Rıdvan oğlunun adına verilmiş qiymət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Zeynalova Anna Vadimovna 1992-ci ildə Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən pediatriya ixtisası üzrə verilmiş internatura vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İbrahimova Nəcabət Aydın qızına 2009-cu ildə Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən pediatriya ixtisası üzrə verilmiş internatura vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin VI kurs, 306^b qrup tələbəsi Cahangirova Vəfa Vaqif qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin VI kurs, 310^a qrup tələbəsi Yusibzadə Elmar Elçin oğlunun adına verilmiş qiymət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Hərbi tibb fakültəsinin VI kurs, 1141^a qrup tələbəsi Kərimov Nərmən Osman oğlunun adına verilmiş qiymət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Hərbi tibb fakültəsinin VI kurs, 1140^b qrup tələbəsi Əliyev Allahşükür Vəli oğlunun adına verilmiş qiymət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

I müalicə-profilaktika fakültəsinin III kurs, 6^b qrup tələbəsi Cəfərzadə Baxşeyiş Xalid oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Stomatologiya fakültəsinin I kurs, 717^{a-2} qrup tələbəsi Hübətov Kənan Rafiq oğlunun adına verilmiş qiymət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Hərbi tibb fakültəsinin V kurs, 1150^b qrup tələbəsi İbrahimi Tunar Bariz oğlunun adına verilmiş qiymət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

I müalicə-profilaktika fakültəsinin I kurs, 117^{a-7} qrup tələbəsi Abbasova Finarə Samir qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Abşeron rayonunun Xirdalan şəhəri, küçə 17, mənzil 158 ünvanında yaşayan Əkbərov Əkbər Qəfər oğluna məxsus mülkün çıxarışı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Allah rəhmət eləsin!

ATU-nun xarici tələbələrə iş üzrə dekanlığı xarici tələbələrə iş üzrə dekan müavini Nigar Ələkbərovaya atası

Rafiq müəllimin

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Ümumi gigiyena və ekologiya kafedrasının əməkdaşları dermatovenorologiya kafedrasının müdiri, professor Zülficar Fərəcova atası

Həsən müəllimin

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Təbib" qəzetinin kollektivi və II müalicə-profilaktika fakültəsinin dekanlığı fakültə dekanının müavini, dosent Zabıt Məmmədova bacısı

Mələhət xanımın

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Məhkəmə təbabəti kafedrasının əməkdaşları kafedranın tədris hissə müdiri, dosent Zabıt Məmmədova bacısı

Mələhət xanımın

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Baş redaktor
ELDAR İSMAYIL

Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.
Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Qəzet "Təbib" qəzetinin kompyuter mərkəzində yığılır, səhifələnilir, "Bəxtiyar-4" İKŞ-də çap olunur.

ÜNVANIMIZ:
Mərdanov qardaşları - 98^c
2-ci mərtəbə,
Tel.: 595-24-97
tabibqazeti@gmail.com

Lisensiya H - 022633
İndeks -0269
Sayı 1800